

VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 12 mei 2026

NR.: RI-26-01137

Onderwerp: Regeling Weerterland	Agendapunt	11.
	Raadsvoorstel- nummer	2026-18
Voorstel: 1. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept ' Regeling Weerterland'. Burgemeester en wethouders van Nederweert, De secretaris, De burgemeester, drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak		
Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Franssen Wethouder Meessen	Team : REO Auteur : M. Bollen - Veth
Datum	: 23 maart 2026	
Bijlage(n)	: 1. Concept Regeling Weerterland 2. Werkprogramma Weerterland 2026	

Rapportage bij raadsvoorstel RI-26-01137 Raadsvergadering d.d. 12 mei 2026

Voorstel

1. Uw raad wordt voorgesteld om geen zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Regeling Weeterland'.

Inleiding

De gemeente Nederweert en gemeente Weert werken al geruime tijd zowel ambtelijk als bestuurlijk samen op uiteenlopende onderwerpen. Op 20 maart 2025 is door beide gemeenten de 'intentieovereenkomst Weeterland' ondertekend, met als doel om de samenwerking in de ruimtelijk-economische ambities van beide gemeenten verder uit te werken. In januari 2026 hebben beide gemeenten een 'Werkprogramma 2026' vastgesteld met daarin concrete afspraken voor het jaar 2026.

Tegelijkertijd is daarbij aangegeven dat de colleges een goede juridische basis voor de samenwerking willen vastleggen, die helpt bij de borging van de samenwerking en het draagvlak in de gemeenteraden. Daarvoor willen beide gemeenten een lichte regeling met elkaar aangaan.

Weert en Nederweert vormen samen het hart van het Weeterland. Deze twee gemeenten in Midden-Limburg zijn in beweging en hebben sterke verbindingen met Brainport Eindhoven, Vlaanderen en de Peelregio. Ze delen belangrijke infrastructuur, zoals de A2, de Zuid-Willemsvaart, het spoor en buslijnen. In het dagelijks leven zijn de 70.000 inwoners van het Weeterland nauw met elkaar verbonden. Ze maken gebruik van elkaars voorzieningen, zoals scholen, winkels en sportclubs. Ook ondernemers werken samen, zowel op bedrijventerreinen als in het buitengebied. Het Weeterland is een groene en aantrekkelijke plek om te wonen en te werken, met zowel stedelijke als landelijke kwaliteiten.

De ambities en plannen in beide gemeenten hebben invloed op elkaar. Beide gemeenten hebben groeiambities en werken die uit in diverse ruimtelijk-economische plannen. Door hun krachten te bundelen, kunnen Weert en Nederweert beter omgaan met complexe ruimtelijke uitdagingen zoals de verstedelijkingsopgave. Dit omvat niet alleen woningbouw, maar ook economische ontwikkeling, duurzame energieprojecten en bereikbaarheid. Daarnaast hebben we gezamenlijke doelen te bereiken in het buitengebied. Gezien de ligging in elkaars nabijheid, de ambities die beide gemeenten hebben en bovenstaande ontwikkelingen is helder dat versterking van de huidige samenwerking tussen Nederweert en Weert een win-win oplevert voor beide gemeenten. Hierbij is voor beide gemeenten van belang dat de samenwerking is gestoeld op het behoud van de eigen identiteit en vanuit de inhoud moet worden gedreven.

Concreet leidt samenwerking tot een bundeling van uitvoeringskracht voor projecten, visies en het opstellen van beleid, waarbij gebruik maken van gedeelde expertise, gelijke uitgangspunten en strategische-tactische coördinatie richting vragen vanuit bijvoorbeeld de MRE-regio.

Met dit voorstel wordt uw raad overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gebracht een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept Regeling als onderdeel van het proces om de samenwerking tussen de gemeente Weert en de gemeente Nederweert concreet te maken. In een raadsvergadering na de zomer van 2026 zal uw raad worden gevraagd om het college toestemming te verlenen om de regeling met de gemeente Nederweert aan te gaan.

Beoogd effect

Het doel is uw raad de gelegenheid te geven om haar zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de voorliggende concept Regeling.

Inhoudelijk draagt de samenwerking met Nederweert bij aan meerdere doelen zoals het versterken van het uitvoeren van de verstedelijkingsopgave en de transitie in het buitengebied, concreet bij de ruimtelijke -en economische ambities en plannen die beide gemeenten in ontwikkeling hebben. Via de Regeling en de later uit te werken Samenwerkingsagenda, wordt de samenwerking zowel bestuurlijk als ambtelijk versterkt.

De Regeling vormt de juridische basis voor de samenwerking en is puur een juridisch vehikel voor onbepaalde tijd. Dit is het juridische fundament dat los staat van specifieke inhoudelijke ambities vanuit de gemeenteraden en colleges. In de Samenwerkingsagenda (die een looptijd krijgt van 4 jaar) worden de inhoudelijke afspraken vastgelegd. Ook de Samenwerkingsagenda zal worden vastgesteld door de beide gemeenteraden. De Samenwerkingsagenda krijgt later in 2026 vorm, als de nieuwe gemeenteraden én colleges zijn geïnstalleerd en helder is wat de specifieke ambities zijn voor de komende 4 jaar.

Argumenten

1.1 De 'Regeling zonder meer' is de meest geschikte vorm

Omdat het een samenwerking betreft tussen twee gemeenten betreft de juridische basis een Regeling op basis van Hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op grond van dit hoofdstuk kan het college

van burgemeester en wethouders, na toestemming van uw raad, een gemeenschappelijke regeling treffen met een of meerdere gemeenten.

Uw raad dient, overeenkomstig artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen de gelegenheid te krijgen om zijn zienswijze in te dienen omtrent de concept Regeling en vervolgens nogmaals voor toestemming te worden geconsulteerd, waarna het college definitief besluit over de regeling. Indien gekozen was voor een samenwerkingsovereenkomst, wat een privaatrechtelijke basis heeft, dan was de rol van de gemeenteraad beperkter geweest.

1.2 De juridische basis is de meest eenvoudige vorm die de Wet ons biedt

Het betreft een lichte regeling, de Regeling zonder meer, waarin geen bevoegdheden worden overgedragen of een entiteit (zoals een centrumgemeente constructie, gemeenschappelijk orgaan, bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam) wordt opgericht. De regeling wordt getroffen tussen het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert en van de gemeente Nederweert.

Beide partijen wijzen twee wethouders aan die samen het bestuurlijk overleg vormen. De gemeentesecretarissen wijzen een ambtelijk aanspreekpunt aan. De governance blijft verder zo licht en functioneel mogelijk, waarbij waar mogelijk aangesloten wordt bij bestaande gremia. Ook wordt de voortgang van de gemaakte afspraken regelmatig tussen de partijen besproken.

1.3 Afspraken vormen een startpunt en gaan uit van vertrouwen

Met de samenwerking maken we volgende stap, waarin we zakelijker met elkaar omgaan en elkaar nog beter leren kennen. De basis die met de regeling wordt gelegd is voor onbepaalde tijd, waarmee we vertrouwen uitstralen dat deze samenwerking écht noodzakelijk is voor de toekomst. Juist door tijdig en vaker met elkaar in gesprek te gaan over de wederzijdse ontwikkelingen, is de kans groter dat we niet met elkaar concurreren, maar elkaar juist aanvullen en versterken.

De regeling beschrijft de “spelregels” voor de samenwerking. De concrete opgaven en samenwerkingsafspraken worden later opgenomen in de samenwerkingsagenda die we voor 4 jaar vaststellen. Voor het jaar 2026 werken we al samen via het Werkprogramma Weerterland 2026. Dit is ter informatie bijgevoegd aan dit raadsvoorstel. In januari 2026 is het werkprogramma – via een Raadsinformatiebrief – met uw raad gedeeld.

1.4 Samenwerking vergroot de slagkracht

Begin 2025 hebben de beide colleges een intentieovereenkomst vastgesteld. De Regeling is de juridische vervolgstap om de samenwerking langjarig te borgen. Nederweert en Weert zijn met dezelfde onderwerpen bezig, werken met dezelfde regionale partners, putten uit dezelfde vijver als het gaat om het werven van personeel én kunnen hun positie versterken binnen Limburg en op de A2-as tussen Brabant en Limburg. Beide gemeenten hebben dezelfde opgaven die kenbaar moeten worden gemaakt bij de Provincie Limburg.

Uitdagingen worden steeds complexer (energie, stikstof, ruimtegebrek, ecologie etc). Door gezamenlijk kennis op te doen en vast te houden kunnen deze uitdagingen beter het hoofd worden geboden. Er zijn dus diverse redenen om aan te nemen dat de samenwerking voor beide gemeenten meerwaarde heeft.

Kanttekeningen

1.1 Concrete inhoudelijke afspraken ontbreken nog

De Regeling is een vrij abstracte set aan afspraken en vormt de basis voor de samenwerking. De inhoudelijke afspraken worden later uitgewerkt en geconcretiseerd in de Samenwerkingsagenda en procesmatig omgezet naar werkafspraken. De werkafspraken voor dit jaar (Werkprogramma 2026) zijn eerder vastgesteld door de colleges en als bijlage toegevoegd aan dit raadsvoorstel.

Uitvoering

In de zomer van 2026 zullen we de zienswijzen (van onze gemeenteraad en die van de gemeente Nederweert) beoordelen en verwerken, waarna deze terug komt in het college. Op dat moment zal ook de Samenwerkingsagenda (looptijd van 4 jaar) door de colleges worden vastgesteld. Deze wordt gebaseerd op de ambities van de nieuwe gemeentebesturen. Hierbij worden ook de ervaringen met het werkprogramma 2026, die door beide colleges is vastgesteld in januari 2026, meegenomen.

Het streven is om na de zomer de definitieve Regeling – met daarin de verwerkte zienswijzen van de gemeenteraden – vast te stellen, waarmee u het college toestemming geeft de regeling aan te gaan. Op dat moment wordt u ook geïnformeerd over Samenwerkingsagenda 2027 – 2030.

Per 1 oktober 2026 moeten dan de afspraken in werking treden en starten we met de uitvoering.

Communicatie en participatie

Uw raad is in januari 2026 met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het proces en het 'Werkprogramma 2026'. Over de regeling wordt beperkt gecommuniceerd, aangezien dit een (juridische) processtap is en onvoldoende inhoudelijke nieuwswaarde heeft.

Pas na de volgende stap, als de zienswijzen op de Regeling zijn verwerkt, de coalitieprogramma's van de beide colleges bekend zijn gemaakt en zijn verwerkt in de inhoudelijke Samenwerkingsagenda, zal uitgebreid worden gecommuniceerd over de samenwerking. Besluitvorming hierover wordt na de zomer verwacht.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft geen financiële en personele gevolgen.

Bijlagen

1. Concept Regeling Weerterland
2. Werkprogramma Weerterland 2026

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Gezien het voorstel nr. 2026-18 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 maart 2026

Besluit

Geen zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de concept 'Regeling Weerterland'.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 mei 2026,

De raadsgriffier,

De voorzitter,

L. (Loes) Janssen

B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak